

เมื่อสายน้ำเหือดหาย...เรื่องเล่าของ "น้ำแล้ง"

เข้าตรูของฤดูร้อน

แสงแดดยังไม่ทันแรง แต่พื้นดินกลับแตกกระแหงราวกับไม่ได้สัมผัสน้ำมานานหลายเดือน

ลุงสมชายเดินถือจอบออกไปที่นาเหมือนทุกวัน

แต่สิ่งที่เห็นตรงหน้า ไม่ใช่ต้นข้าวสีเขียวที่เคยพลั่วไหวตามสายลม หากเป็นผืนนาสีน้ำตาลที่เต็มไปด้วยรอยแตก

คลองที่เคยมีเสียงน้ำไหล บัดนี้เหลือเพียงแอ่งน้ำเล็ก ๆ ที่ปลากำลังดิ้นรนเพื่อมีชีวิตรอด

ลุงถอนหายใจ

"ปีนี้...แล้งหนักกว่าทุกปี"

หลานชายที่เดินตามมาถามด้วยความสงสัย

"ทำไมฝนไม่ตกครึ้นตา"

ลุงยิ้มบาง ๆ ก่อนตอบว่า

"ฝนยังตกอยู่ที่ไหนสักแห่ง แต่ไม่ได้ตกในที่ที่เราต้องการ"

คำตอบสั้น ๆ นั้น ชอนความจริงที่โลกกำลังเผชิญ

น้ำแล้งไม่ได้เกิดจากการไม่มีฝนเพียงอย่างเดียว

แต่เกิดจากหลายสิ่งรวมกัน ทั้งสภาพอากาศที่เปลี่ยนแปลง การตัดไม้ทำลายป่า การขยายตัวของเมือง การใช้น้ำเกินความจำเป็น และการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ไม่สอดคล้องกับธรรมชาติ

เมื่อป่าหายไป ดินก็เก็บน้ำได้น้อยลง

เมื่อพื้นที่ชุ่มน้ำถูกถม น้ำฝนก็ไหลทิ้งลงทะเลเร็วขึ้น

เมื่อทุกคนสูบน้ำมากกว่าที่ธรรมชาติจะเติมกลับได้ แหล่งน้ำก็เริ่มร่อยหรอ

ผลกระทบของน้ำแล้งไม่ได้หยุดอยู่แค่ในไร่นา

โรงงานต้องลดกำลังการผลิต

เขื่อนมีน้ำไม่พอผลิตไฟฟ้า

สัตว์ป่าต้องออกจากถิ่นอาศัยเพื่อหาน้ำ

ราคาผัก ผลไม้ และอาหารสูงขึ้น

ท้ายที่สุด ผู้ได้รับผลกระทบก็คือทุกคน

วันหนึ่ง หลานชายเดินถือแก้วน้ำที่ดื่มเหลือเพียงครึ่งแก้ว แล้วกำลังจะเททิ้ง

ลุงรีบห้าม

"น้ำแก้วนี้...กว่าจะมาถึงมือเรา ต้องผ่านฝน ผ่านป่า ผ่านแม่น้ำ ผ่านเขื่อน ผ่านโรงกรอง และผ่านแรงงาน
ของผู้คนมากมาย"

หลานชายค่อย ๆ ดื่มน้ำจนหมด

นั่นอาจเป็นบทเรียนเล็ก ๆ แต่เป็นจุดเริ่มต้นของการเห็นคุณค่าของทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของชีวิต

น้ำแล้งอาจเป็นเรื่องที่เราหยุดไม่ได้ทั้งหมด

แต่เราสามารถลดผลกระทบได้

เริ่มจากใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า

ซ่อมก๊อกที่รั่ว

เก็บน้ำฝนไว้ใช้

ปลูกต้นไม้เพิ่มพื้นที่สีเขียว

สนับสนุนการจัดการน้ำอย่างยั่งยืนในชุมชน

เพราะทุกหยดน้ำที่ประหยัดได้ในวันนี้

อาจกลายเป็นหยดน้ำที่ช่วยชีวิตใครบางคนในวันข้างหน้า

เมื่อแผ่นดินแห้งแตกกระแหง เราจะรู้ว่าหยดน้ำมีค่ามากเพียงใด

แต่หากเราเรียนรู้ที่จะเห็นคุณค่าของน้ำตั้งแต่วันนี้

บางที...เราอาจไม่ต้องรอให้เกิด "น้ำแล้ง" จึงจะรู้ว่า

น้ำไม่ใช่เพียงทรัพยากรของธรรมชาติ

แต่น้ำคือความมั่นคงของชีวิต เศรษฐกิจ และอนาคตของคนทั้งประเทศ